

ŠTA JE DISKRIMINACIJA ?

Najjednostavnije rečeno, diskriminacija je **nejednako postupanje** prema osobi ili nekoj grupi na osnovu nekog njihovog ličnog svojstva, što za posledicu ima nejednakost u šansama da ostvare ustavom i zakonom zagarantovana prava.

To je **nejednako tretiranje, isključivanje, odnosno dovodenje u podređen položaj** pojedinaca ili grupa ljudi koji se nalaze u istoj, sličnoj ili uporedivoj situaciji.

Diskriminacija se vrši i **kada se osobe koje se nalaze u neravnopravnom položaju, tretiraju na isti (ravnopravan) način.**

Tako na primer, osobe sa invaliditetom nalazi se u nejednakom položaju u odnosu na osobe koje nemaju invaliditet.

Jednako postupanje prema osobama sa invaliditetom prilikom zapošljavanja, pružanja zdravstvenih usluga i sl., rezultiralo bi marginalizacijom osoba sa invaliditetom u ovim oblastima.

Da bi to spriječili, društvo i država sprovode takozvane „**mjere afirmativne akcije**“ kojima postižu jednakost u šansama, kako bi i osobe sa invaliditetom mogle da rade, uče, razvijaju svoje talente i vještine. Na taj način one postaju društveno uključene i ravnopravne, a društvo ima mogućnost da koristi svoj puni potencijal za društveni razvoj.

Drugim riječima, **diskriminacija je nejednako postupanje prema jednakima i jednako postupanje prema nejednakima.**

Diskriminacija može biti zasnovana na različitim ličnim svojstvima, koja su stvarna ili se samo pretpostavlja da ona postoje.

Lična svojstva su, na primer, rasa, boja kože, državljanstvo, nacionalna pripadnost ili etničko porijeklo, jezik, vjersko ili političko ubjeđenje, pol, rodni identitet, seksualna orijentacija, invaliditet, bračni i porodični status, starosno doba, članstvo u političkim i drugim organizacijama i dr.

Diskriminacija se može se ispoljiti u različitim oblastima društvenog života.

Diskriminaciju može izvršiti svako, šalterski radnik u gradskoj upravi, organ javne vlasti, sudija, ljekar, nastavnik, policajac.

Ona se **može desiti bilo gde** – na poslu, u školi, na fakultetu, u bolnici, na stadionu, u postupku pred organom javne vlasti, u sudu, u gradskom prevozu, na ulici...

Diskriminacija se može desiti bilo kome: pojedincima, grupama ljudi, ali i pravnim licima. Lice koje diskriminiše u jednoj društvenoj situaciji, može u nekim drugim okolnostima biti diskriminator, odnosno lice koje čini diskriminaciju.

Diskriminacija može biti direktna ili indirektna, namjerna ili počinjena iz neznanja. Može se desiti da neko učini akt diskriminacije prema drugom licu ili grupi lica, a da toga nije ni svjestan/a.

Zato je vrlo važno informisati se o tome šta je to diskriminacija, kako se ona ispoljava i kako ona utiče na osobu koja trpi diskriminaciju. Posljedice diskriminacije uvijek su teške.

One su nekada očigledne, a ponekad nisu vidljive i zato su opasne. Diskriminacija pojedinaca i grupa može dugoročnije narušiti odnose u društvu.

Izvor: Povjerenik za zaštitu ravnopravnosti Republike Srbije

Sajt: <http://ravnopravnost.gov.rs/>

